

Kwartaalbericht

Vlaamse arbeidsmarkt

Juni 2024

In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recentste stand van zaken van de Vlaamse arbeidsmarkt op vlak van werkzaamheid en werkloosheid, tewerkstelling en sectoren, en vacatures en krapte. Dit kwartaalbericht toont, in grote lijnen, dat de evoluties waar we eerder over berichtten, doorgezet worden. Qua werkzaamheid en werkloosheid, stellen we een licht verder dalende Vlaamse werkzaamheidsgraad vast, samen met een positieve jaargroei van het aantal werkzoekenden zonder werk die reeds de 20ste maand op rij vasthoudt, zij het aan een steeds krimpender ritme. Er is daarnaast een verdere afname van de uitstroom naar werk van werkzoekenden zonder werk. Nieuw ten opzichte van eerdere berichten, is de beperkte toename die de Vlaamse werkloosheidsgraad voor het eerst sinds langere tijd terug toont. Toch wordt er vanuit de Nationale Bank van België geen grote ommekeer op dit vlak verwacht, en situeert de werkloosheidsgraad zich nog steeds op een relatief laag niveau. Wat betreft tewerkstelling en sectoren, toont de loontrekkende tewerkstelling weliswaar een verdere stijging in omvang op jaarbasis in koppen en voltijdse equivalenten, maar met een dalende groeivoet. De stijging situeert zich opnieuw in de tertiaire en quartaire sectoren, terwijl de secundaire sector zijn dalend patroon van ons vorige kwartaalbericht bestendigt. Bij de vacatures en krapte ten slotte, blijft de trendindex van het aantal ontvangen en openstaande VDAB- vacatures in dalende lijn. Net als in eerdere berichten, constateren we ondanks de voorzichtig remmende krachten op de andere indicatoren, toch opnieuw een spanningsindicator die zich nog steeds op een erg laag niveau bevindt. De arbeidsmarktkrapte blijft zo nijpend in Vlaanderen.

Werkzaamheid & werkloosheid

In het Vlaamse Gewest zet de licht dalende tendens in het trendniveau van de **werkzaamheidsgraad** sinds de tweede helft van 2023 zich verder door. Waarbij deze in het eerste kwartaal van 2024 op 76,7% komt te liggen (-0,2 procentpunt op jaarbasis). Voor België bleef de werkzaamheidsgraad ongewijzigd op 72,0% ten opzichte van een jaar eerder, een niveau waar het in het afgelopen jaar niet van afweek. De EU-27 kent wel een verdere positieve groei in de werkzaamheidsgraad (tot 75,5% in het eerste kwartaal van 2024), waardoor de convergentie naar het niveau van het Vlaamse Gewest aan blijft houden: terwijl een jaar geleden de kloof nog 2,1 procentpunt bedroeg, is deze nu verkleind tot 1,2 procentpunt.

De lichte afname van de werkzaamheidsgraad zet zich nagenoeg globaal door over alle kenmerkengroepen heen. Enkel bij de 55-plussers (+1,1 ppt), personen met een migratieachtergrond (+0,9 ppt) en kortgeschoolden (+0,8 ppt) kan er nog steeds een stijging geconstateerd worden. De sterkste terugval vinden we nog steeds bij de 20- tot 24-jarigen. Hun werkzaamheidsgraad neemt af van 49,6% tot 47,6% (-2,0 ppt).

Na zes kwartalen van inertie, is het trendniveau van de **werkloosheidsgraad** in de Vlaamse Arbeidsmarkt gestegen tot 3,5% in het eerste kwartaal van 2024. Dat is een bescheiden toename van 0,2 procentpunt op zowel een jaar als een kwartaal eerder. Daarmee valt het net onder het niveau van twee jaar geleden (3,6%). Voor België en de EU-27 blijft de situatie wel ongewijzigd: de werkloosheidsgraad blijft er stabiel op een hoger niveau, respectievelijk 5,6% en 6,1%.

Wanneer we kijken naar de verschillende kenmerkengroepen, stellen we vast dat de sterkste jaargroei zich voordoet bij de 15- tot 24-jarigen. Hun werkloosheidsgraad stijgt van 11,3% tot 12,8% (+1,6 ppt). Ook bij de personen met een arbeidshandicap ligt de toename van de werkloosheidsgraad iets hoger, met een stijging van 4,2% tot 4,8% (+0,6 ppt). De enige kenmerkengroep die een (verdere) daling kent, zijn de personen met een migratieachtergrond. Met 7,4% ligt de werkloosheidsgraad hier 0,6 procentpunt lager dan een jaar eerder.

Voor de 20ste maand op rij is er een positieve jaargroei van het aantal **werkzoekenden zonder werk** (wzw). De neerwaartse tendens in deze groei zet zich echter eveneens door. In juni 2024 valt deze zelfs terug tot +4,5%, dat zijn 8367 extra wzw ten opzichte van een jaar eerder. De toename van het aantal wzw situeert zich nog steeds voornamelijk bij de voormalig niet-beroepsactieven, maar ook de werkzoekenden met een uitkeringsaanvraag tekenen sinds maart 2024 consistent een positieve jaargroei af. Enkel bij de 60-plussers (-4,1%), wie langer dan twee jaar werkloos is (-1,6%) en personen met een arbeidsbeperking (-1,0%) constateren we een daling in het voortschrijdende gemiddelde. De sterkste stijging vinden we bij wie minder dan één tot twee jaar werkloos is (+33,1%) en bij personen met een migratieachtergrond (+26,6%).

In juni 2024 komt de gemiddelde **uitstroom naar werk** op 7,9% te liggen. Daarmee ligt deze indicator over heel 2024 gemiddeld een volledig procentpunt lager dan een jaar eerder. De sterkste daling in uitstroom naar werk nemen we waar bij mensen die minder dan één jaar werkloos zijn (-2,2 ppt) en bij de min-25-jarigen (-1,9 ppt). Alleen de 60-plussers behouden nagenoeg hun status-quo (+0,1 ppt), zij het op een erg lage uitstroomkans van 1,7%. Ook bij personen met een arbeidsbeperking is de achteruitgang van het uitstroompercentage erg beperkt (-0,2 ppt).

[Naar de cijfers: werkzaamheid en werkloosheid >](#)

Tewerkstelling & sectoren

Tussen het vierde kwartaal van 2023 en het eerste kwartaal van 2024 was er een toename van de Vlaamse **loon-trekkende** tewerkstelling met zo'n 10 500 personen (+0,4%). Wanneer we jaar-op-jaar vergelijken met het eerste kwartaal van 2023, merken we evenwel een lichtere stijging met ongeveer 2700 personen (+0,1%). De tewerkstelling uitgedrukt in voltijds equivalenten toont ons eveneens een beperkte toename in vergelijking met een jaar geleden (+0,1%).

De administratieve tewerkstellingscijfers op sectorniveau lopen een kwartaal achter op de algemene tewerkstellingscijfers van hierboven. Bekijken we sectorevoluties uitgedrukt in koppen, dan zien we dat in het vierde kwartaal van 2023 de loontrekkende tewerkstelling in de secundaire sector (industrie, bouw en energie) gedaald is

ten opzichte van het vierde kwartaal van 2022 (-0,6%). In de tertiaire sector (commerciële diensten) kennen we een licht positieve evolutie (+0,3%), terwijl de quartaire sector (publieke diensten) een tewerkstellingsgroei van +1,0% laat optekenen.

Opgesplitst naar subsector laat de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt) de grootste procentuele jaar-op-jaar stijging van de tewerkstelling optekenen in het vierde kwartaal van 2023, met een toename van +5,1%. Daarna volgen consultancy (+3,2%), de informaticasector (+2,3%) en het garagewezen (+2,0%).

De vervaardiging van transportmiddelen laat met -5,2% de grootste jaar-op-jaar daling van de tewerkstelling optekenen in het vierde kwartaal van 2023. Ook de uitzendsector (-3,7%) en de kleinhandel (-3,6%) kenden een duidelijke daling. Daarnaast kenden de vervaardiging van elektrische apparaten (-0,3%), de groothandel (-0,3%), de postsector (-0,3%) en de bouw (-0,2%) ook een lichte krimp in de tewerkstelling.

Bij de maatschappelijke diensten zagen we eveneens een lichte daling van de tewerkstelling (-0,3%). In het onderwijs en de gezondheidszorg – twee andere belangrijke publieke dienstensectoren – nam het aantal loontrekkenden wel beduidend toe met respectievelijk +1,5% en +1,7%.

[Naar de cijfers: tewerkstelling en sectoren >](#)

Vacatures en krapte

De Vlaamse arbeidsbemiddelingsdienst VDAB telde in juni 2024 26 500 **ontvangen vacatures**, wat overeenkomt met 11,7% minder vacatures dan dezelfde maand een jaar voordien. Ten opzichte van vorige maand spreken we van een beperkte toename van 708 ontvangen vacatures (+2,7%). Ook in mei was dat het geval (+245) waardoor de krimp in april (-927) teniet wordt gedaan. Als we verder terugkijken in de tijd constateren we voornamelijk een daling in vergelijking met de maand juni in eerdere jaren, uitgezonderd juni 2020, toen volle coronacrisis.

Tijdens de voorbije twaalf maanden (juli 2023- juni 2024) werden 311 170 vacatures gemeld aan VDAB. Dat levert eveneens een dalend voortschrijdend gemiddelde op van dezelfde grootorde als de jaar-op-jaar-wijziging, namelijk

-11,0%. Hoewel het aantal ontvangen vacatures op een hoog niveau blijft in historisch perspectief, is dit gemiddelde reeds lange tijd aan het dalen. Sinds maart 2022 stellen we een krimp in de evolutie vast, in de eerste fase met snel dalende cijfers. Zo werden de cijfers tussen februari 2023 en september 2023 negatief en telkens ook sterker negatief. Nadien bleef het cijfer even hangen tussen -14% en -15%, waarna het dalende patroon minder sterk groeide. In het tweede kwartaal van 2024 bevindt het voortschrijdend gemiddelde zich opnieuw tussen de -11% en -12%.

Alle gerapporteerde groepen worden al sinds maart 2023 geconfronteerd met een krimp. Vooral van vaste jobs (-12,3%), en kort- en middengediplomeerde jobs (respectievelijk -13,0% en -13,2%) zijn er dit kwartaal opvallend minder vacatures ontvangen. In april en mei hoorden jobs die ervaring vereisen (respectievelijk -13,9% en -12,3%) ook nog in dat rijtje. In eerdere kwartaalberichten waren het vooral de tijdelijke jobs en jobs voor kortgeschoolden die de sterkste krimp in ontvangen vacatures kenden. Sinds het najaar van 2023 zien we daar enige verandering in komen, in die zin dat vaste jobs nu vaak sterker negatieve cijfers hebben dan tijdelijke jobs.

Wanneer we opdeling naar sector maken, merken we dat de sector van uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling net zoals in vorige berichtgeving bovenaan de top-tien (in aantal werknemers) prijkt. Sinds juli 2023 kent deze sector positieve cijfers in aantal vacatures (toen de enige van de tien sectoren). Dat specifieke percentage bereikte een hoogtepunt in februari 2024 (+141,9%). Ook in het tweede kwartaal van 2024 zit het aantal vacatures in deze sector opnieuw in de lift, weliswaar met een iets beperktere groei (+75,7% in juni). De evolutie op basis van VDAB-cijfers in deze sector wijkt af van de evolutie op basis van de Federgon-index, vermoedelijk omdat jobs in de sector 'uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling' voorheen minder bij VDAB werden geplaatst dan nu het geval is. De overige negen sectoren lopen echter achter. Het aantal ontvangen vacatures op basis van het voortschrijdend gemiddelde over twaalf maanden neemt in juni nog beperkt toe in Maatschappelijke dienstverlening (+3,0%). Dat is niet het geval bij de overige sectoren, met onder andere een zeer beperkte krimp van -0,7% in het Onderwijs en de sterkste krimp in de vacaturemeldingen bij de sector van Informatie, media en telecom (-37,6%).

Bij **openstaande vacatures** merken we ongeveer dezelfde evoluties op in juni 2024 als bij de ontvangen vacatures: jaar op jaar zijn er 11,1% minder openstaande vacatures

en het voortschrijdend gemiddelde daalt opnieuw (-11,7%). Op maandbasis zijn er in juni, net zoals vorige maanden, minder openstaande vacatures (-0,9%). De indexen van zowel de ontvangen als openstaande vacatures zet de dalende lijn van de afgelopen maanden verder. Met maandelijks ongeveer 65 000 openstaande vacatures in het tweede kwartaal van 2024 laat deze indicator de uitschieters van 80 000 en meer openstaande vacatures uit de periode maart-september 2022 verder achter zich.

De **spanningsindicator**, tot slot, blijft in het tweede kwartaal hangen op het relatief lage niveau van 2,5. Deze ratio is dan wel stijgend sinds begin 2023 (toen 1,8), toch blijft deze evolutie erg beperkt en traag. Met 2,5 werkzoekenden zonder werk in bemiddeling per openstaande vacature is de pool aan potentiële kandidaten voor een vacature erg klein. De krapte blijft ook in juni 2024 een fenomeen op de Vlaamse arbeidsmarkt.

[Naar de cijfers: vacatures en krapte >](#)

Ruben De Smet
Ines Penders
Boie Neefs
Sarah Vansteenkiste
Steunpunt Werk